

ÚNOR v zahradě

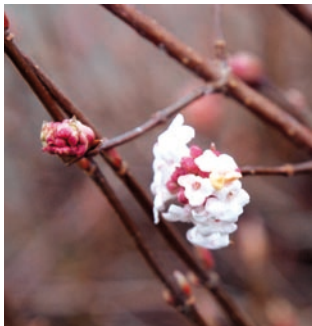
Obvyklé únorové počasí je tuhá zima a sněhová pokrývka. Půda je často silně promrzlá a díky tomu nepřijímá vláhu a tu poté nepředává rostlinám. V tomto roce je prozatím situace jiná, ale to se může rychle změnit. Koncem února začínají kvést sněženky, rané cibuloviny a je vhodná doba na aplikaci vápenných přípravků na travnaté plochy kvůli zvýšení pH a eliminaci výskytu mechu. Na rozmrzlou půdu je možné aplikovat kompost a lehce ho zapravit do půdy.

V ZIMĚ KVETOUcí ROSTLINY

Každý majitel okrasné zahrady chce mít zahradu pěknou nejlépe po celý rok. Na jaře a v létě je ve výsadbách mnoho zajímavých rostlin, které se neustále mění a strhávají na sebe většinu pozornosti. Na podzim je to s kvetoucími rostlinami o něco horší, ale absenci květů nám dostatečně vynahradí podzimní zbarvení listů. Ovšem během zimního období je situace opačná. Zajímavých rostlin pro toto roční období je poskromnu. Část rostlin má zajímavě zbarvené větve, které vyniknou právě po opadu listů a některé rostliny mají schopnost vykvést i během relativně nepříznivého počasí. Stačí jim pro to jen pár teplejších dnů a květy jsou na světě. V následujícím přehledu je uvedeno několik nejzajímavějších jedinců, ze kterých by si každý zahradník nadšenec mohl vybrat svého favorita. Pokud na zahradě žádnou z těchto rostlin nemáte, začněte o pořízení některé z nich uvažovat. Určitě přinese do vaší zahrady mnoho radosti i v tomto šedavém období.

KALINA VONNÁ – VIBURNUM FARRERI

Všichni zástupci rodu jsou velmi zajímaví jedinci s velmi výrazným květenstvím. Tento druh kvete velmi raně a v mnoha případech i na sněhové pokrývce. Bílé až růžové květy



se na rostlině objevují už koncem listopadu, ačkoli hlavní sezóna kvetení nastává v únoru. Pokud v období květu panuje teplejší počasí, je možné zaznamenat i výraznou vůni, která je pro většinu kalin charakteristická. Jedná se o keř, který dorůstá do výšky 3 až 4 metrů a má hustý habitus. Na trhu lze zakoupit i kultivar 'Nana', který dorůstá pouze do výšky jednoho metru. Kalina preferuje slunná a teplejší místa, dokáže růst i v polostínu, kde má zase vhodnější podmínky pro bezproblémové přezimování. Na půdu je vcelku nenáročná. Vyhovují jí mírně kyselé půdní podmínky.

JASMÍN NAHOVĚTÝ – JASMINUM NUDIFLORUM

Botanické zařazení jasmínu je poněkud problematické. Jedná se o keř, který má šlahounovitý typ růstu. Díky tomuto



typu růstu ho většina autorů řadí mezi popínavé rostliny. Právě díky šlahounovitému růstu lze rostlinu vyvazovat k opoře a potom vypadá jako popínavá.

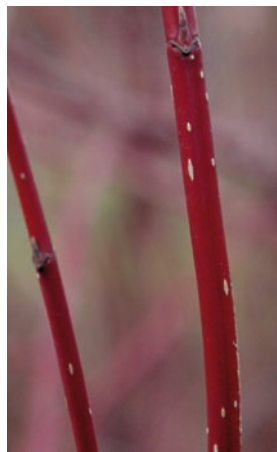
Z hlediska habitu se jedná o výše popsaný šlahounovitý keř, který má zelené, čtyřhranné a dlouhé výhony. Dorůstá do výšky 1 až 3 metrů. Květy jsou žluté a velmi výrazné. Pokud je mírnější zima, můžeme květy spatřit již v prosinci. Většinou ale kvete v únoru až březnu. Na pěstební podmínky je jasmín nenáročný. Daří se mu ve stínu i na slunci, jen půdy vyžaduje mírně vlhčí a dostatečně zásobené živinami. Výhodou při pěstování je zimní příkryvka kořenového krčku.



SVÍDA BÍLÁ – CORNUS ALBA 'WINTER FLAME'

Svídy patří mezi rostliny, které jsou velmi zajímavé i v zimním období. Nápadné barvy větví kontrastují se sněhovou pokrývkou okolo a vytváří na zahradě zajímavé pohledy. Samozřejmě i bez sněhové pokrývky vyniknou větve na tmavém pozadí, které jim

vytvoří třeba jehličnaté rostliny. Jedná se o keře, které dorůstají do výšky dvou až tří metrů. Větve mají řidce větvené, dlouhé a proto se ve stáří rozkládají. Díky tomu se později rozrůstají spíše do šířky než do výšky. Právě díky tomuto růstu je nutné pravidelně zakracovat boční výhon na nižší rozvětvení. Jedině tak udržíme svídu užší. Na půdní podmínky je velmi nenáročná a roste skoro na všech stanovištích. Na trhu jsou k dispozici odrůdy, které mají klasické červené zbarvení výhonů, ale i méně běžné žluté. Mezi novinky patří i v nadpisu uvedený kultivar, který je zbarvený od žluté, přes oranžovou až po červenou.



PŘEDJARNÍ POSTŘÍK OVOCNÝCH ROSTLIN

Pěstujeme-li na zahradě ovocné rostliny a chceme-li si zajistit bohatou a kvalitní sklizeň, je třeba věnovat pozornost jejich předjarní ochraně. Aplikací předjarního postřiku, můžeme snížit množství chemických postřiků používaných v průběhu celé vegetace.

V současné době se totiž množství chorob a škůdců neustále zvyšuje, a proto je aplikace chemických prostředků skoro nezbytná.

Nejvhodnějším termínem pro aplikaci předjarních postřiků je konec února až začátek března. Konkrétní termín závisí hlavně na vývoji počasí. Jako nejvhodnější se jeví doba, kdy skončí celodenní mrazy a teplota přes den dosáhne alespoň deseti stupňů. Postřik aplikujeme nejlépe dopoledne, a to proto, aby dřeviny do večera oschly. Samozřejmě musí být, že postřik neprovádíme v době, kdy fouká vítr nebo do pár hodin hrozí déšť, který by postřik spláchl.

Pro aplikaci si vybereme postřiky, které jsou speciálně vytvořené pro předjarní aplikaci. Jejich velkou výhodou je to, že na škůdce působí tak, že olejovým filmem zabrání přístupu vzduchu a škůdci se pod tímto filmem v podstatě udusí. Díky tomuto principu se dají tyto postřiky považovat za "ekologičtější" variantu chemického ošetření rostlin, i když malou dávku insekticidu také obsahují. Postřik se naředí dle přiloženého informačního letáku.

Samotná aplikace je odlišná od postřiku klasickými insekticidy. V tomto případě postřikem nešetříme a omyjeme s ním všechny výhony ze všech stran, a to i včetně kmene. Škůdci jsou totiž na zimu schováni pod záhyby kůry a tudíž musíme postřik dostat do všech skulin. Určitou formou pomoci postřiku je odstranění odchlíplé kůry škrabkou a její spálení. Tímto postřikem omezíme první napadení rostlin mšicemi, sviluškami, štítenkami, píďalkami a puklicemi. Snížíme také červenivostřeň a výskyt vtulky třešňové. U broskvoň eliminujeme výskyt kadeřavosti, i když v tomto případě je nutné aplikovat opakovaně další postřiky.

Postřik je nutné aplikovat dříve, než se ovocné rostliny začnou probouzet a rašit, protože v této době jsou již škůdci aktivní a jsou přesunuti do rašících pupenů. V tomto případě je již tento druh postřiku skoro zbytečný a je třeba aplikovat klasické postřiky.

Pokud chceme během roku snížit množství používaných chemických prostředků, je vhodné nespolehat pouze na sílu přírody a na předjarní postřik. Je vhodné začít s ochranou již na podzim. Je třeba z rostlin odstranit všechny zdroje případné jarní infekce. Jedná se hlavně o mumifikované plody. Následně je vhodné během února odstranit všechny nemocné a napadené výhony a také shrabat listí.

POKOJOVÉ ROSTLINY RODU FICUS

Jednou z nejznámějších pokojových rostlin je bezesporu fikus. Během svého života se s ním setkal prakticky každý z nás a jen zapřísnělý nepřítel čehokoliv živého nebyl jeho úspěšným či méně úspěšným pěstitelem.

Rostliny rodu Ficus patří do čeledi morušovníkovitých (Moraceae), jeho zástupci čítají cca 2000 druhů. Jedná se o opadavé nebo stálezelené keře, stromy či liány. V kůře a lýku mívají mléčné kanálky, které produkují latex.

Ve volné přírodě se nejčastěji setkáme s druhem Ficus carica (Fikovník smokvoň), jehož plody jsou velmi chutným ovocem. Jedná se o strom nebo keř, dorůstající velikosti do 10m. Jeho domovinou je oblast Středomoří, odkud se rozšířil do všech oblastí subtropického pásma.



je na něj velice citlivý. Zálivka je vhodná střední, tak aby vždy vyschla. Fikus nesnáší přemokření. Vyhovuje mu pokojová teplota, která v zimě nesmí klesnout pod 13°C.

Dalším, již výše zmiňovaným druhem, který zdobí naše interiéry je Ficus elastica (Fikus pryžodárný).

Pochází stejně jako fikus drobnolistý z Indie. Jako pokojová rostlina se pěstuje již od počátku 19. stol. Jedná se o rostlinu s tuhým centrálním stonkem a velkými, lesklými, tmavě zelenými listy. Existuje celá řada vnitrodruhových taxonů, např. „Decora“, „Robusta“, „Tricolor“ – s růžovým panašováním, aj. Nejlépe se cítí na stanovišti bez přímého slunce. Zaléváme ho velmi opatrně, nesnáší přemokření.

Ficus binnendijkii roste v tropických oblastech celého světa. Vyznačuje se úzkými, dlouhými, tmavě zelenými, lesklými listy, které elegantně převisují. Existuje několik vnitrodruhových taxonů, nejznámější jsou „Allii“ a „Amstel King“. Existují i panašované variety. Tento fikus má rád částečné oslunění, je citlivý na přemokření a průvan.

Ficus lyrata (Fikus lyrovitý), synonymum

Dalšími druhy, s nimiž se můžeme setkat v přírodě je Ficus macrophylla (Fikovník velkolistý). Jedná se o strom dorůstající až 30 m výšky, který je zajímavý kořenovými náběhy. Podobné kořenové náběhy má také Ficus benghalensis (Fikovník banyán), který roste především v Indii. Průmyslově využívaným druhem byl v minulosti Ficus elastica (Fikovník pryžodárný), jehož latex obsahoval 10 – 30% kaučuku. V současné době byl nahrazen kaučovníkem, poskytujícím vyšší výnosy.

Mezi pokojovými rostlinami je nekorunovaným králem Ficus benjamina (Fikus drobnolistý). Pochází z Indie a v pokojových podmínkách dorůstá do cca 2m. Existuje celá řada barevných kultivarů, např. „Golden King“ – žlutě panašovaný, „Nuda“ – zelenošedý, „Wintergreen“ – sytě zelený aj. Ficus benjamina se velmi často pěstuje i jako bosai.



Vhodným stanovištěm je světlé místo bez průvanu. Benjámín

mum Ficus pandurata, pochází z tropické Afriky. Jedná se o strom, jehož listy dorůstají v domovině až do velikosti 60cm, v pokojových podmínkách do 30cm. Listy mají, jak již název napovídá, lyrovitý tvar a mírně drsný povrch. Má rád světlá stanoviště, mírnou zálivku a běžné pokojové teploty. V zimě nesmí teplota klesnout pod 15°C.

Ficus microcarpa se nejčastěji pěstuje jako bonsai. Vyžaduje světlé stanoviště bez přímých slunečních paprsků v létě. Rovněž je důležité rostlinu natáčet, aby nerostla jedním směrem. Substrát by měl být vždy vlhký, ne však přemokřený. Často je potřebná každodenní zálivka. Nesvědčí jim příliš suchý vzduch v blízkosti ústředního topení. Rostlině pravidelně rosíme listy. Nádobu s rostlinou je nejlépe umístit do misky s vlhkými kaménky. V době vegetace hnojíme každých 14 dní univerzálními hnojivými nebo hnojivými s vyšším obsahem draslíku a fosforu, abychom podpořili výhony a nasazování květů. Po přesazení, v době květu, před tvarováním a v období klidu rostlinu nehnojíme. Snáší normální pokojovou teplotu, v zimě by teplota neměla klesnout pod 13°C.

Ficus pumila (Fikus droboučký). Tento druh má, na rozdíl od ostatních fikusů, plazivý způsob růstu. Pochází z Japonska a Číny. Existuje celá řada kultivarů: „Minima“ s droboučkým listem, „Sunny“ s bíle panašovaným okrajem listu, „Variegata“ s bíle skvrnitými listy a další. Tento fikus má rád polostinné místo s vysokou vzdušnou vlhkostí. Zálivka je mnohdy vydatnější. Vyhovuje mu normální pokojová teplota, v zimě by však teploty neměly klesnout pod 15°C. Hnojíme standardními tekutými hnojivými jednou za tři týdny.

Mezi další druhy stromovitých forem fikusů řadíme Ficus religiosa (Fikovník posvátný). Pochází z Indie, Bangladěše, Nepálu, Pákistánu, Sri Lanky a jihozápadní Číny a Indočíny. Má srdcovitý list s ocáskovitou špičkou. Pod tímto stromem údajně Buddha dosáhl osvícení. Ficus retusa pochází z tropické a subtropické Asie. Jedná se o stálezelený stromek, s listy velmi podobnými Ficusu benjamina. Má rád světlá stanoviště, nesnáší průvan a teploty klesající pod 14°C. Ficus triangularis má trojúhelníkovité, tmavě zelené listy. Vyskytuje se i panašovaný kultivar „Albo Variegata“. Mezi keřovitě rostoucí fikusy patří Ficus buxifolia, který má listy trojúhelníkovitého tvaru o délce cca 2,5cm a Ficus deltoidea, synonymum Ficus diversifolia, jež dorůstá cca 1m výšky a má malé kulaté listy.

**Ing. Martin Hraňo, DiS.,
Ing. Gabriela Rychnovská,
Odborné služby zahradnické,
Žehušice, tel /fax: 327 399 161,
www.hrano.cz**